

ABONAMENT:

Pe an 6 cor.; pe 1/2 an 3 cor.

Pentru România pe an 15 Lei.

Manuscripte nu se redau.

LIBERTATEA

INSERTIUNI:

se socotesc după tarifă, cu prețuri foarte moderate.

Abonamentele se plătesc înainte.

Apare în fiecare Sâmbătă

„...cea mai arzătoare!“

Chiar și cele mai scurt văzătoare ziare maghiare, vorbind de chestia naționalităților în Ungaria și Transilvania, o numesc totdeauna: *chestia cea mai arzătoare* internă a statului ungar.

Din când în când câte-un bărbat politic ungar fruntaș, își și spune părerea, că pentru a porni țara spre un viitor mai liniștit, ar trebui rezolvată cu bine și pe cale pacifică această chestie, căci pe calea siluirilor au dovedit-o destul cești 35 de stăpânire archi-maghiară, că nu se poate!

Mai nou un ziar chiar guvernamental, „*Délvidéki Lapok*“ din Lugoj, scrie un articol, cerând conducătorilor comitatul Caraș-Severin să inițieze ei regularea chestiei de naționalități, că așa cum azi merge, rău merge.

„Am intrat în luptă, zice, fără de a ne fi adus patria acasă în regulă. Ne-am expus pericolului, ca naționalitățile — urmând exercițiul din trecut — să se grupeze iar contra noastră. Ușurătate fatală, care poate avea consecvențe triste. Șovinismul nu este totdeauna patriotism, și dacă a-și avea să aleg între „statul ungar unitar“ și „statul național“ nu știu dacă nu vom favoriza pe cel dintâiu.“

„Partidul liberal din Dobrița a desfășurat steagul în interesul postulatelor naționale, Flegghăza în interesul denegării dărilor. Inițieze comitatul Caraș-Severin regularea chestiunii de naționalități și își va ridica și o statuă aere perennius.“

„Drapelul“ din Lugoj reproducând această propunere a ziarului liberal, făcută chiar în preajma congregației de toamnă a comitatului Severinean, celui cu 328000 locuitori din cari abia 41.000 vorbesc ungurește (ceialaltii mai toți Români), — stăruiește ca lucrul să fie luat în mână cu seriozitatea ce o vrednicește, și cere și el, ca conducătorii de azi ai numitului comitat, să facă aceea ce înaintașii lor au făcut la 1868, când au trimis dietei o adresă prin care cereau deslegarea chestiei de naționalități în chip cinstit, mulțumitor, fericitor pentru toate popoarele țării.

Având în vedere, că chestiunea această „e o rană deschisă, care împedecă neconțințarea în dezvoltarea forțelor sale firești“, — propune ca comitatul să se adreseze de nou către dietă.

„Comitatul nostru, scrie „Drapelul“, care numai anul trecut a ajuns la convingerea, că politica de colonizare nu numai nu duce la scop, ci nimicește de-o parte bunăstarea și puterea populației băștinașe, iar de altă parte

înmulțește „elementele turbulente“ și fără căpătâiu pe teritoriul comitatului, și ajungând la această convingere, a avut curagiul să prezente ministrului de agricultură o adresă în acest sens — poate pași astăzi cu un pas înainte și să-și ridice într'adevăr o statuă „aere perennius“, așezând necesitatea rezolvării chestiunii de naționalități în lumina adeverată!“

„Trebue, urmează „Dr“, — să recunoască oamenii cuminți din șirele poporului maghiar, că sistemul de până acum e o vânătoare fatală după utopii, și dacă ajung la această convingere și au curagiul convingerii, trebue să tragă și singura concluzie corectă, că, dacă pe calea apucată până acum, nu se poate rezolva chestiunea de naționalități în mod satisfăcător, trebue încercată cealaltă cale, a nune a aplanării conflictelor grave naționale pe baza dreptății, a buniei înțelegeri, a respectării și încrederii reciproce.“

Ar fi pentru noi o bucurie să vedem începută de frații lugoieni o luptă deamă în acest sens în congregație, unde poate ar și reuși cu propunerea lor înțeleaptă, pentru care cu drag ne-am ridicat apoi și noi în congregațiile unde suntem mai numeroși.

Excursii cuminți.

Studentii români dela gimnasiul din Blaj au făcut în săptămâna asta o excursiune de studiu pe la monumentele istorice dela: Grădiște, Densus, Hațeg, Hunedoara, Ghelari și Alba-Iulia. Conducerea celor 40 excursioniști au avut-o profesorii: Gavril Precup, Aron Deac, Fodor, Dr. Rațiu, Emil Sabo și Octavian Prie. Excursiunea a fost foarte potrivit aranjată, căci pe când la Grădiște și Densus au putut admira monumentele, ce vorbesc de gloria străbună, la Hunedoara au văzut castelul Huniadiștilor, cu imponenta arhitectonică a evului mediu, ear la Ghelari și Hunedoara — fabricile de fier le-a dat ocazie să aprecieze minunile tehnicei monerne.

Blăjenilor le revine și meritul, că în timpul mai nou, ei sunt întâii excursioniști pe aceste locuri — sosiți ca grupă dela un gimnasiu românesc.

Pildă să fie asta și pentru celelalte gimnasii ale noastre — căci foloasele morale intelectuale și naționale ale astorfel de excursiuni, sunt netăgăduite.

Românii au primit și au călăuzit în tot locul cu căldură pe iubiții excursioniști. La Hațeg și la Hunedoara li-s-au oferit și câte o modestă masă comună,

„Fratelli“ nostri.

Italianii »iridentiști« din Triest și din Trento, au scris lui Kossuth Ferencz o epistolă, în care numesc lupta ce o poartă »națiunea ungurească« contra forței militare a Habsburgi-

lor, de-o luptă nobilă »pentru civilizație«, (?), cu care toți simpatizează căți sufer acel jug tiranic! »Noi Vê dorim«, — se zice la sfârșitul acele epistole, — »ca o victorie deplină și strălucită să încunune lupta noastră, și victoria noastră, să însemne și pentru noi, Italianii subjugăți de Austria, începutul unei ere noue...“

Că »fratelli« nostri din Austria nu au idee de pretensiunile absurde ale Kossuthiștilor, nu sunt ei de vină, ci noi, cari suferim muți înjosirea, încât iată să găsem și »fratelli« cari se creadă, că cererile de maghiarisare a armatei, ar fi cererile de fapt a întregii Ungarii!. Că din Ungaria n'au răsunat voci contrare, cari să s'audă măcar până în Triest și Trento!..

Căci de să ridicau vocile, cari trebuiau să se ridice, apoi ar fi știut și Italianii ausriaci, ori-cât de iredențiști ar fi ei, că în Ungaria existăm și noi naționalitățile, cari suferim o soarte cu mult mai tristă decât să plâng ei, că ar suferi în Austria.

?

Jurnalul „*Obzor*“ ține a fi aflat din izvor sigur, că organele administrative ale Croației au primit avis, să se pregătească pentru alegeri noue.

Fiindcă mandatul dietei provinciale croate — expiră numai peste 2 ani, să deduce din măsurile luate, că am sta în preajma disolvării dietei ungare.

Dacă să va adeveri această știre, foarte importantă, apoi, după cum se lucrează de aspru la organizarea de nou a partidului nostru național, — viitoarele alegeri ne vor găsi și ele perfect desorganizați!

Slujbașii nostri, nu belesc!

— Din isprăvile vestiților solgăbiru și fi-solgăbiru ai Ilici —

Avem un Statut comitatens pentru zidire. Tot cel-ce își face o casă, o șură, un edificiu mai mare, e dator să înștiințeze despre asta pretura și de acolo capătă slobozenia de zidire.

Prescrie acel statut, că la zidiri, cari nu costă peste 400 fl. (800 cor.), slobozenia o dă pretura pe temeiul unei schițe pe care o face primăria comunală, — fără să iasă solgăbiru la fața locului, ieșire ce costă totdeauna multe parale. Că, vezi d-ta, au văzut și cei-ce au făcut statutul comitatens, că la zidiri mici, cari costă poate abia 100 fl., ori și mai puțin, ca o șură țărănească, e o batjocură să scoți pe solgăbiru în comună, plătind ieșirea lui singură cu 20—30 fl. Și de aceea au hotărât, ca la edificii sub 400 fl. slobozenia să dă pe temeiul schiței făcute de primărie.

Acum auziți numai cum se țin de legea comitatensă frumoșii slujbași din cercul pretorial al Ilici:

I.

Ioan Mateș lui George, din Muncelul-mare, a cerut în vara

asta voe să-și zidească o casă, care îl costa 130—150 fl., deci nici pe jumătate din cât scutește regulamentul comitatens dela ieșiri în fața locului.

Și cu toate acestea solgăbiru Ilici a ieșit la fața locului, și cu hârtia sa dela 19 Aug. 1903, îndatorează pe bietul om să-și plătească, sub amenințarea execuției, cheltuelile de procedură cu 51 cor. 15 fil., din cari 45 cor. 19 fil. sunt ai jupânului Jancsó Ferencz, solgăzibiru cel „mic“, și 6 cor. alui Hermel Ianes, scriitor la solgăbiru!

II.

Dinga Moise lui Alexandru, tot de-acolo, și-a zidit numai o șură, care l'a costat cel mult 70—80 fl.

Dar isteții slujbași dela Ilici, i-au cerut și pentru aprobarea planului bieteți șuri, „numai“ 34 coroane!

*

Di deputat al cercului Dobra, Dr. A. Vlad, aflând de aceste lucruri, din întemplantare auzite, s'a interesat de ele și a luat apărarea bieților oameni din popor, nedreptățiți în chip atât de abusiv de către administrația cercuală.

Și câte casuri de acestea nu vor fi, Doamne, de care nimenea nu știe, că bietul popor a uitat acuși și a să mai plânga. Inghite amarul, dă din pungă și tace.

Rău face! Toate mișeliile trebuiesc descoperite la apărătorii dreptului poporului, și sbiciuite prin foile noastre naționale, ca să știe lumea, că cel puțin ne apărăm cu bărbăție contra încălcărilor ce ni-să fac!

Și-apoi, după cele de mai sus, nu-i așa, că slujbașii nostri administrativi, nu belesc? Nu, nu!

Eitel—Atilla.

Seson de crastaveți, toamna?

„*Magyar Szó*“, alui Bánffy trimbiță, dură ca glasul unui căprar de panduri răgușit, — scrie în numărul seu dela 6 Octombrie, printre alte mirozenii, și pe următoarea:

„Wilhelm II. (Impăratul Germaniei, mē rog! L.), și-a botezat pe al doilea fiu al său „*Eitel Friedrich*“. Eitel în limba înflorită politică e Atilla. Pornind dela aceasta, anumite cercuri politice au scos știrea, că pe Eitel Friederic tatăl său îl crește de rege maghiar, și prințul nemțesc va șede pe tronul Ungariei, ca *Atilla II.* În legătură cu aceasta s'au format apoi legende despre aceea, că prințul cât de sirguincios învață deja ungurește, ba că ce bine chiar știe ungurește! Mai an au zvonit și aceea, că lângă prințul Eitel a fost chemat Ladislau Négyesy, limbistul maghiar.

„Noi am făcut atunci întrebare la Négyesy și pe temeiul deslușirii date de densusul am scris că tot lucrul e o — poveste! Din Berlin însă n'a venit nici o desmințire oficioasă despre învățarea l. maghiare a prințului Eitel. (Vezi, vezi! Că în Berlin n'or avea alt lucru, decât să desmintă palavrele de prin foile ungurești! Red. „L.“).

„Acum însă a venit și desmințirea oficioasă! Fridrich

Eitel nu învață ungurește. Iar desmințirea asta pentru aceea vine acum a, pentru-că *Wilhelm II. e acela, care a împins comandamentul militar (austriac) în edarea ordinului de zi cătră armată, cu acel scop ascuns, ca să învrășbească pe Rege (pe Erancisc Iosif) cu popoarele sale! (Poate cu un popor, cu cel unguresc, dar nu cu popoarele!.. L.)*

„Iar ca să abată de de-asupra sa bănuiala acestui amestec, a aflat de bine Wilhelm II. să dea numita desmințire, că adevărat Eitel nu învață ungurește...“

Să jori că ne aflăm — ori cel puțin redactorii lui „*Magyar Szó*“ să află, — în sesonul cărstaveților!

Primejdia n'a trecut.

În val-vârtegiul politic de care e cuprinsă țeara, s'a cam dat uitării baza economică, pe care să razimă ori-ce comunitate socială modernă, și fără de care nu va putea exista nici statul nostru, cu toate-că Hungaria, fiind să vede de gen feminin, își permite tot felul de extravagante...
Săptămânile trecute începuse să scadă cu mare repegiune prețul rentei ungare în tergul efectelor, adevărat la burse, și toată lumea să umpluse de îngrijire, aducând scăderea aceasta în legătură ba cu crisa ministerială, ba cu ordinul de zi al M. Sale, ba cu teama de un războiu în Balcani.

Fapt e, că hârțile da stat ungurești, căzuseră foarte tare în preț și veneau napoi în Ungaria cu zecile de mii, necumpărate de lume! Așa de pildă renta ungurească de aur scăzuse cu 0.60%, renta de coroane ung. cu 1.20% ba cu 1.60%, acțiunile dela „*Magyar jelz. hit. bank*“ cu 3%, „*Magyar leszámítoló bank*“ 6%, a turnătoarei de fer din Rimamurány cu 11%, a căilor ferate ungare cu 13%, a băncii ung. de credit cu 14.50%, a fabricii ung. „*Drasche*“ cu 15%, iar a „*Kereskedelmi-bank*“-ului cu 18%!

Și alte multe, cu 3, 4—8%. Lumea să luase de gânduri. Dar' tâlcuiala ce să dădea lucrului, că adevărat aceste repezi căderi ar fi urmarea crizei politice ori a ordinului dat de Monarch, — s'au dovedit, *de-astădată*, nefondate, de-oare-ce renta s'a urcat în curând iară la prețul de odinioară, fără ca situația politică să se fi schimbat.

Din contră s'a mai agravat prin dimisia a doua a lui Kuen-Hédervary, iar toasturile ce sau schimbat la Schönbrunn, încă nu vor face pe Bulgarii încăpăținați să depună armele revoluției.

Causa că renta ungară a scăzut așa de-odată, este după bine-informatul organ financiar „*Pester Lloyd*“, a să căuta în piața de bani

a Angliei, și azi încă dătătoare de ton în afacerile de bani. Scăzând adecă consoliurile (hârțile de stat) engleze cum n'au mai scăzut dele războiul crimeic încoace, efectul s'a simțit în toate piețele europene!

Aceste chestiuni financiare pe noi Românii nu ne interesează direct, le-am amintit însă ca să se vadă, că criza prin care a trecut renta ungară, nu a stat în nex numai cu criza parlamentară.

Dar' prin asta n'am zis că primejdia unei căderi a hârțiilor de preț ungurești, chiar din cauza crizei, ar fi trecută!, ci credem că primejdia asta va urma de acum încolo, și încă cât de curând, dacă anarhia în ce privește încasarea dărilor va continua a se menține!

Populația maghiară, și după ea și celelalte naționalități, este atât de „patriotică“, încât nu mai vrea să plătească dare, ba nici să primească pe cea adusă de bunăvoie de cetățenii cu adevărat patrioți!

După datele mai nouă ale caselor de dare, începe să se simtă deja supărăcios această lipsă de plătire. În mai multe părți ale țerii și chiar în capitală, diferențele față de intratele din anii trecuți sunt însemnate, și se constată că numărul contribuabililor care nu plătesc, crește în măsură progresivă. Astfel dela 1 Ian. până la finea lui Sept. s'a încasat totalul de Cor. 24,798,544 —, adecă cu 2,579.570 — cor. mai puțin decât în același period al anului trecut.

Iar' dela Arad vine știrea interesantă, că funcționarii au protestat contra obicinuitei opriri a dării lor din salar, — și mai marii n'au avut încotro, le-au plătit salarul fără detragerea obicinuită pentru dare!

Unde mai pui trecerea îngâmfată peste ordinațiunea ministerială care oprește ori-ce aduceri de hotăriri în afaceri de dare și nimește toate conclusele luate până acum de orașe și comitate, — și peste care patrioții trec pe multe locuri, cu nepăsare!

Starea asta atât de anarhică, atât de pronunțată, chiar de s'ar îndrepta în grabă, va avea urmări grele pentru țară; iar' de va dăinui încă mult, va primejdi cele mai însemnate interese ale țerii!

Deci, dacă rentele ungare au revenit la preț din criza prin care au trecut săptămânile trecute, nefiind cauzele acelei căderi în situația politică, — primejdia ca ele să sufere greu chiar din această cauză, nu e trecută, ci ne stă de aci încolo nainte!

6 Octobere.

(Spânzurarea celor 13 „generali“ rebeli la Arad în 1849.)

Sub titlul de mai sus, „Magyar Szó“ dela 9 oct. are un prim articol, ale cărui părți principale le redăm aci, ca cuprinzând și multe adevăruri:

„Am mediat un moment, zice. Și am privit în jur de noi. Cu mirare ne ștergem ochii. Roata Timpului sau că a stat locului, sau că se învârtă amețitor de repede. Căci iată, a trecut jumătate de veac, — și noi suntem tot acolo unde am fost! Să lasă neguri pe hotară, și suflarea rece a iernii șueră spre noi... Măcar că cerul e senin și razele soarelui încălzesc. Și totuși e neguros orizontul și e rece. „Acum și Timpul se dă pe înșelate. Mintește că a înaintat, pe când el a stat locului. Ar trebui să fie toamnă, și afară e vară. Ar fi vremea coacerii roadelor, și aflăm că sămânța sămănată încă nici n'a încolțit!

„Cu sabia și cu tunul a sămănat o națiune acum o jumătate de veac. Cu sânge a udat brazdele trase. Și noua generație încă nu rupe roade! Pe pământ neroditor a căzut sângele străbun. Generația de viteji a

fost urmată de cea a precupeților! Sabia a recăzut în teaca ei și terguirea i-a luat locul.

„Vitejia a pierit din inimi și egoismul s'a așezat în ele. Ziua de azi trăește numai pentru sine, luptă pentru sine și face tocmeli pentru sine. Iar cea de ieri s'îi fie recunoscătoare, dacă azi mai udă cu apă tristele flori de pe mormintele aceluia pământ, pe care ea l'a udat cu sângele său!

La capetul unui lung șir au venit la rând cei treisprezece la Arad. Acești 13 însemnează mii. Și pe câți eroi nenumiți au vârsat atunci sânge, avere și viață pe altarul patriei, — pe atâta traficanți ce pot fi numiți, voesc azi să stoarcă din trupul acestei patrii: avere și strălucire!

„Ființă națională, nu avem! Nu este azi putere maghiară, nu este moralitate maghiară, nu este poezie maghiară.

„Au murit plăcurile acestei patrii, și seminție străină a cuprins întinsul. Ori că în o noapte neguroasă s'a coborât Domnul războiului și și-a dus poporul într'alta parte.

„Iar patria celor patru riuri (Ungaria) au cuprins-o alții, cari numai mintesc că sunt maghiari.

„Un popor de traficanți, cari abuzează de numele de maghiari, „marii“ căruia voesc putere și avere, dar nu patrie și națiune“.

Cine nu vede îndată, că fotografia aceasta din urmă se potrivește de minune la patrioții de 5 pițule, la Uj-magyar-ii țerii, la puternicii Jidani, sub a căror stăpânire zace azi țara întreagă, deci și ceata lui Bánffy și frații sei! Să pare că alusia vrea să sune la alte adrese, dar perfect potrivită e la adresa Jidovimii!

Mișcarea naționalităților.

— Din ziarele maghiare. —

„Naționalitățile din patrie — scrie „M. Szó“, folosesc și ele criza politică ca să deie semn despre sine.

„Românii dau soldați, și în cei mai negenați articoli agitatorici, provoacă tinerimea ca să se înfățișeze spre asentare la autoritățile militare respective, și să și vină să-și înceapă

slujba, ca în acest chip să zădărnicească lupta națională a maghiarilor

„Merg înainte în această trimitere de soldați foile române, anume „Tribuna Poporului“ și „Libertatea“, cari numesc eroi naționali pe aceia, cari ascultă de îndemnul lor.

„Tot aceste foi ostenesc mai nou întru înjghearea unei adunări naționale române, ca declarându-se asupra ținutei lor în viitor, să poată porni pe toată linia lupta în contra Maghiarilor.

„Sârbii se mișcă și ei. Dr. Polyt duce rolul conducător în „Branik“. El scrie așa:

„In cei din urmă douăzeci de ani șovinismul maghiar a luat întinderi de necrezut. Naționalitățile au ajuns astfel în o stare de nesuferit și nefirească, și milioane de cetățeni maghiari sunt aserviți terorismului.

„Intre astfel de împrejurări naționalitățile ar trebui să deie o adresă către Coroană, cerând scutul ei, căci șovinismul maghiar nu primejduiește numai naționalitățile ci și interesele comune ale Monarchiei“.

Dela casina maghiară din Maria-Radna!

Intr'un ziar maghiar archișovinist dela 6 Octomvrie cetim următoarele șire:

„Pretutindenea a făcut mare scandal casul avocatului Dr. Valeriu Morariu din Maria-Radna și a cătorva ortaci ai săi, cari — precum am mai scris — în hotelul Faller de acolo, în chip scandalos au hulit și au scuipat pe rînd chipurile de pe pereți, alui Kossuth Lajos, a Martirilor dela Arad și alui Arpad, întemeietorul patriei. Chipurile numai așa le-a putut scăpa un chelar, că smulgându-le din mâna lor, le-a dus în o altă odaie. Iar spălarea (scusa) ce Dr. Morariu și-o face pe unde numai poate, nu e crezută nicăiri.

„In ziua de ieri de altfel și-a făcut începutul răsunarea potrivită.

„La propunerea în scris a unui membru a casinei maghiare din Radna, comitetul casinei în ședința sa ținută ieri după-amiază, a eschis din șirul membrilor casinei pe Dr. Morariu, cu vot unanim. Casina

din Radna — zice — merită numai recunoștință, că în acest chip a pedepsit (?) pe maghiarofagul ofensator de pietate“.

Din parte-ne n'avem decât să aprobăm eschiderea membrului român din casina maghiară numită, dar astanu doară pentru faptul — drept ori nedrept — imputat lui, ci fiindcă ținem, că peste tot și din capu locului, un Român n'are ce să caute printre membri unei casine ungurești.

Iar dacă ici-colo unii, din ce știu ce fel de considerații, cari toate nu pot fi puse mai presus de considerațiunile naționale, cari cer să stăm departe de aceste cuiburi de șovinism, — totuși să fac membri ai lor, apoi la ocașuni date, atâta merită, ca să fie isgoniți de cutari judeo-patrioți din sinul „casinei“, lucru ce să ia — vezi D-ta — ca o gravă „ofensă“ a celui dat afară!

Și dacă archișovinistul ziar maghiar strigă: „Trăiască casina maghiară din Radna!“, noi repetăm strigarea lui zicând: Pentru-că pe Români fi respinge din sinul său, trăiască!, ba să trăiască toate casinele ungurești cari din capul locului resping primirea de membri români în sinul lor!

Corespondență

Comloșul-mare, 1903.

Domnule Redactor!

In Nr. 36 al foii „Libertatea“ J. Vuia atunci când se scusă, că nu dlui este autorul publicațiunei din Nr. 32, totodată mă atacă pe mine, carele nici cu publicațiunea aceea, nici cu părintele Luca, și cu atât mai puțin cu dl Vuia — nu am nimic a face.

Nu eu am scris corespondența a numită și aceasta rog să constate și On. Redacțiune (Să constate! Red. Lib.)

Pe ce motiv mă atacă dar dl Vuia, căci acest drept — chiar când eu aș fi fost autorul — numai dl Laurian Luca, ca interesat îl are.

Ca reflexiune la corespondența din Nr. 32 și în legătură cu cele premerse, ai afirmat dle învățător Vuia, că eu sunt omul „intereselor personale“ și eu am adus în comună și pe

FOIȚA

Era fată...

Azi când o ved, mă mir eu singur
Ce îndrăzneț am fost odată —
Nu-i vorbă... nu era nevastă,
Era pe-atuncia încă fată...

Dar și era în ziua-aceea
Frumoasă, ca ne altă-dată —
O, Doamne... nu era nevastă,
Era pe-atuncia încă fată...

Eram chiar singuri... Ei, băte!
Acu-i acu!... ori nici-odată! —
Firește... nu era nevastă,
Era numai boboc de fată...

Imi pun și capul, dar de-acuma,
De azi, n'o las nesărutată! —
Cum zic... doar nu era nevastă,
Era pe-atuncia încă fată...

Dar ce-a mai fost, ce n'a fost, nu știu,
Destul, că m'am trezit de-odată —
Of! of!... și nu era nevastă,
Era doar' încă numai fată...

Cum nu știu... dar mi-aduc aminte,
Par'că de-o... palmă căpătată —
Și, maică!... nu era nevastă,
Era pe-atuncia încă fată!...

Victor Bontescu

„CONFLUENTES“.

Ei erau în călătoria de nuntă. Și deși se luară din dragoste, se certaseră grozav. — Cele două vederi din ultima lor conversație, nu se puteau împăca de loc.

Cearta se naște ușor între oameni îndrăgostiți, — mai ales dacă aceia sunt tineri, și sunt în voiajul de plăcere... Pentru-că atunci ei cred, — iac'asa — cum-că simțirea sufletelor lor, are să fie la perfecție una și aceeași! Să întâmplă de iase la iveală ceva deosebire, — atunci e gata! Fiecare se silește a face pe celalalt a crede că al lui e dreptul! Și de nu reușește, pentru-că de regulă în atari casuri încăpăținarea e măricică, apoi cearta e gata, urmată uneori de o nefericire pentru viața toată! Mai târziu omul devine mai procopsit, mai expert.

Are privilegii de a se convinge, că natura încă nici-când nu a dat două suflete egale întru toate, precum nu află nici două frunze una ca aceeași. Avem să stimăm deosebirea și să primim bine și ideile altora, chiar cari se deosebesc poate mult de ale noastre, ori să ne încredem în puterea hotărâtoare a timpului.

Ei, dar în vârsta dintră 15 și 20, cine cugeta astfel?! —

Și Alice avea încă mai mult de un an până ce putea să scrie la anii ei nula pentru a doua oară.

Astfel tinăra nevăstuță se simți foarte nefericită.

Cearta lor se iscă dintr'o nimica toată. Să aflau în Köln, înainte de a urca pe vaporul ce era să-i ducă, pe Rin în sus.

Schimbarăa cuvintelor lor deveni tot mai aprinsă, până ce fură întrerupți prin signalul dat de a intra pe vapor. Dar supărarea nu trece așa de ușor, și Alice, privea pierdută în valurile verzii ale apei, plină de tristă convingere. cumcă Bernhard al ei nu o va înțelege nici-

când și astfel toată viața ei va fi greșită și pierdută, — și acuma nici pe vaporul îndesuit de oameni, nici pe tot întinsul globului pământesc, nu se află o ființă mai nefericită, ca dânsa! Și el, el putea sta așa de liniștit, deși ceva mai serios, și putea privi frumuseța naturii, comparând panorama din realitate cu cea ce ei o cumpărară în Köln... Ah! atunci încă așa de fericiți, și în nădejdea unei plăceri ce îi aștepta! —

El se informă și despre timpul când vor șede la masă, la „Table d'hôte“. Pe când vom trece de Koblenz“ răspuns, chelarul. Fără voce îi trecu prin auzul sermanei nefericite Alice cuvintele soțului ei. Dar pentru dânsa erau acum toate nimic și indiferente, atît Rinul, cât și Koblenz-ul sau „Table d'hôte“. Nimic, nu o mai importa.

Insă cu toată tristețea ei, tot nu voia să i-să observe indispoziția sufletească. Dânsa se împărțise de o creștere cu mult mai bună, decât să se compromită. Și deși era încunjurată numai de o mulțime de străini, cu cari poate să nu se mai revadă în viață, totuși știa că nu-i iertat să te espui criticeii, — și astfel rămase acolo în mijlocul mulțimei șgomotoase deși mai cu drag s'ar fi retras unde-va într'un colțisor, unde să fie singură... Aici o află bărbatul ei, care începu să-i atragă luarea aminte la cutare sau cutare punct interesant. Supărarea sufletească, a omului ar trebui să fie până la culmea desnădăjduirii ca să nu se poată electriza, de atari frumuseți de natura fiți arată în toată bogăția și strălucirea ei, în jurul acesta.

Astfel și tinăra Alice, uită pe o clipă măchuirea ei, și să desfăta privind uimită la frumusețile ce te făceau să stai pierdut cu privirea în panorama rară. „Așa cred că-ți place și ție“ zise bărbatul către dânsa după un timp oare-care, că nu am abonat locuri la „table d'hôte“ pentru noi? Pentru ce să pierdem așa de mult din admirabila priveștiște, și să fim siliiți a sta cu oameni străini la îndesuiți la masă.

„Eu cred că e mai plăcut să măncăm mai în urmă.“

„Sigur că-mi place... răspuse Alide, și din ochii ei posomorâți și întunecați, străluci înția privire dragălașe către Bernhard. „Tu mi-ai ghiicit dorința mea“.

„Vezi, vezi, tu puteai să deslegi enigma mai ușor și să-mi fi spus înainte dorința Ta, pentru Time mai sigur, și pentru mine mai clar, — răspunsă Bernhard.

Ei, dar aceasta a fost iarăși un nou reproș pentru dînsa. Ce nu cumva a și uitat cele petrecute între ei?

S'ar putea să-și exprime cineva dorința față de o persoană care a ofensat-o așa adânc?

Și ea tăcu de nou, întristată, și numai o scenă a naturii precum nu mai văzuse, o despreptă și o smulse din starea ei melancolică. Vaporul se apropiase de Koblenz; Dinspre stânga să ivi colosalul edificiu „Ehrenbreitstein“ — cu zidurile și decorațiunile lui frumoase ce păreau a-ți spune povești miraculoase... De-a dreapta să vedea încunjurat de grupe de pomi, dintre cari să ridicau diferitele turnuri scilpind și strălucind în razele soarelui, era dragălașul oraș. — Și în nemijlocită apropiere să întindea în forma unei pânze uriașe gălburie, bătând încă din depărtare coloarea lui curioasă, riul „Mosel“, și vârsându-se cu vuet, cu un fel de zor, între valurile verzii ale „Rinului“. Interesant de frumoasă era vedenia ce o formau diferitele colori a apelor cu undele lor înbrătoșate, ca și când natura ar fi voit a-nume a întruni valurile acestor două riuri, cu felurite colori, spre a desfăta ochii miilor de călători, cari încă departe, departe pot vedea pe Rîu în jos învâlmășirea valurilor vârsate din Mosel, până ce într'un târziu să pierd fără urmă.

(Va urma)

fostul notariu neamț față de românul J. Herbai.

Până când dta nu vei dovedi aceste, te declar calumniator public, pentru că eu pot totdeauna dovedi cu martori, că nu am fost în deputație la comitele suprem, din contră, tocmai în casa mea — care eram jude pe atunci — s'au făcut subscrierile la rugărilor ce s'au trimis comiteiului suprem și ministrului, și prin care s'a cerut, să ni-se deee J. Herbai de notar.

În ce priveșta „interesele personale“ cine n'o știe aici, că tocmai înv. Vuia este acela, carele totul a jertfit pentru interesele personale, și dacă dlui poștește deslușiri și dovezi, sunt gata a i-le da!

Iar dacă e vorba de om lăduros, observ numai atâta, că eu nici sub numele meu, nici prin alții, nu m'am lădat prin toate foile, cu faptele mele. Dar spune-mi dta numai o faptă de a dtale, cât de mică, despre care nu te-ai grăbit a buciurma lumea toată!

Eu îți dau numai sfatul binevoitor, să-ți cauți mai conștiințios de chemarea ce o ai, ca să poți înveta copii ca să stimeze și iubească pe de aproapele lor — iar nu să-l calumnieze și vateme cu cale și fără cale, cum o faci dta abunăoară.

Andrei Bălan

NOUȚĂȚI

Regruții voluntari ai regimentului nostru 64. au venit toți (afară doar de 3) și și-au început serviciul Luni în septemăna asta.

Batailloanele II. III. și IV. aflătoare în Orăștie și în Murēs-Oșorheiu, și-au schimbat feciorii cari au implinit 3 ani, trimițându-i pe toți acasă, (ici-colea 2—3 reținuți încă). S'au venit 22—25 regruți pe companie. Numai pentru bataillonul I. din Bosnia nu s'au ajuns.

Astfel feciorii regimentului nostru, a căror frați tineri au ascultat de chemarea noastră, — n'au simțit proastele urmări ale politice nebune kossuthiste din Pesta.

Și după 4 Octomvrie au mai venit și s'au înștiințat unii la asentare. Bine fac.

Sfat binevoitor am dat poporului nostru în alt număr, și îl repetăm: *tot omul să-și plătească darea acum toamna când are ceva venit*, să nu se lase în nădejdea că ar scăpa doară de ea, dacă acum nu au drept organele a o scoate, că le va veni scoaterea cu sila coala la iarnă, când le va fi mai rău! Cine-și vrea binele, plătească acum de bună-voe!

Veterinar orășenesc la Orăștie, a fost ales în ședința dela 8 Oct. n. condusă de dl vicșpan Mara, — dl Francisc Puskás.

Au fost 12 concurenți, toți necunoscuți. Comunitatea a ales pe nimerite pe acesta, care își trimisese totografia și scrisese că e romano-catholic. Ceialalți toți își rețăcuseră religiunea!... Puskás a intrunit 34 voturi, iar un Albert Bela, susținut de dl Șimon, președintele clubului unguresc, a intrunit 6 voturi.

Prima pastorală a Episcopului Dr. Vasile Hossu. Cu prilegiul instalării sale în scaunul episcopesc din Lugoj, P. S. Sa Episcopul Vasile adresează clerului și poporului diecesan prima sa pastorală. În partea primă pomenește de numirea și consacrarea sa de Episcop, și apoi purcezând din epistola Sf. Pavel către Tit, arată greutățile demnității episcopesci și multe le datorințe. Să încrede însă în ajutorul preoțimei „în iubirea voastră față de biserică și neam“, și le impune ca

prima dorință, ca învățătura cea sănătoasă „să o pătrundem, să ne-o prefacem în sânge și apoi fără nici o temere să o propoveduim, incredințați fiind pururea, că în acest chip împlinim voința marelui D-zeu și Mântuitorului nostru Isus Christos“. Și aceasta ca o armă puternică contra feluritelor învățături păgâne, ce încep să se lătească, și pentru-că poporul simte lipsa de religiune și de mângăierile ei, și dacă nu le găsește în sinul Bisericeii sale, atunci le caută aiurea, unde, ele i-se pun în prospect de profeții cei mincinoși“. Sfătuște preoțimei să grijească mai ales de tinerime și se facă, ca aceștia „să se adape la izvoarele cele limpezi ale credinței și ale moralei creștinești“. — Termină cu admoniere, ca toți să țină una, să simtă una și ca inimile, dorințele și aspirațiunile tuturor să fie unite în dragostea lui Isus Christos.

Himen. S. Laura Filimonescu și Nicolae Tiu, cleric abs., ales preot în Bărsău, vestesc cununia lor, ce se va sërba în 28 Sept. v. (11 Oct. n.) la 3 ore p. m. în biserica gr-or din Rénget.

Urmașii Curuților... Foaia slovacă „Narodnie Noviny“ scrie că în Tiszaujlak a avut loc mai dăunăzi o sërbară a la Rákoczi, lărmutoare, din al cărei prilej comitetul angriator înduse un însuflețitor apel, care să încheie cu vorbele: „Noi mândrii urmași a-i vestiților Curuți... Și (să nu rideți!) apelul era subscris de Iosef Blum, Jacob Friedmann, Eugen Kaufmann, Eduard Sternberg, Zoltan Sternberg și alții.

— Miroasă de departe a... usturoiu, nu a Curuți!...

Strigolu în Pesta. Anul trecut partea de oraș Ferenczváros din Pesta a fost multă vreme ținută în cea mai mare iritare și spaimă, că asupra unei case cădeau, la anumite ciasuri de noapte, una după alta petri, bătându-o pe coperiș, pe pereți, în fețești, și pusus'a în cap, nu altfel, poliția, și împrejmuit-a tot jurul casei și casele vecine, și pe acela care zvêrlea supărăcioasele petri, nu l'a putut afla!

Lucrul acesta s'a întemplat de altfel și în alte orașe din țară. Între altele în Deva, tot mai an.

Acum scriu foile din Pesta, că în Buda-veche se repetează lucrul acesta. Asupra casei cu Nrul 13 din strada Furtunei (Vihar u.), de 4—5 zile, în fiecare sară, la lăsarea nopții, și dimineața la revêrsarea zorilor și risipirea nopții, cad într'una petri!

Ferestrele dinspre curte sunt toate zdrobite. Poliția a umplut de oameni casa asta, cum și casa vecină dinspre care se pare că ar veni petrele, — dar nu poate găsi nicăiri pe nevêzutul svêrlitor.

Producțiuni publice în Sibiu. Precum ni-să scrie, „Reuniunea sodalilor români din Sibiu“, din prilegiul intrunirii congresului național-bisericesc, dorește să procure numêroșilor oaspeți, în Sibiu, câte-va momente de elevație sufletaască. În acest scop la reuniune se urmează cu mult zel prebele de tcatur, pentru o reprezentanție teatrală. Se vor presenta în scenă de data aceasta drăuțele piese „Fricosul“, vedevil în 2 acte, de Stamat-Ciurea, și „Vlăduțul mamei“, acest „Vlăduț“, estasiase publicul la reprezentanția dată de reunune a. tr. din prilegiul expoziției industriale.

Cum corul reuniunii numêră aproape 70 membri (dame sau domni) și cum este pregătit cu mai multe piese, în una din serile sêptămănei viitoare, se va da în frumoasa sală de la „Unicum“. o producțiune publică împreună cu cântări și joc. După putință se va juca și călușerul și bătuta.

Să mai vestește că în zilele congresului, publicului i-se ofere plăcut ocaziune a cerceta mult promițtoare esopziție de pictură a profesorului Smigelschi din Blaj ce se va dnschide în sala mare dela „Gesellschaftshaus“.

Doamna de Kohn. Într'o grădină publică din Pojon se afla o damă din Pesta, cu nume Kohn, dinpreună cu băieții săi Raul și Elsa, cari se jucau în apropierea maicii lor. Alți 2 băieți ce ședeau cu mama lor visa-vis pe o bancă, veniră la Raul și Elsa să se joace împreună. Doamna de Kohn nu se împotrivi la aceasta cu toate că mama celorlalți 2 băieți era așa de simplu îmbrăcată. Băieții s'au jucat apoi s'au certat; aceasta nu i-a plăcut doamnei, deci se sculă și muștră aspru pe băieții străini. Într'aceasta dama străină se sculă, veni la fața locului și aflând de „isprăvurile“ copiilor săi, rîse cerându-și scuse. D-na Kohn era supărată; spuse că așa ceva nu-i tignește și se recomandă: „Eu sunt doamna de Kohn!“

Doamna străină zimbi și zise: „Eu sunt archiducesa Friederica“. Vorbitoarea își luă apoi băieții de mână și părăsi pe Raul și Elsa și pe mama lor — „doamna de Kohn“...

„Florika szerelme“.

— Dela teatrul unguresc din loc. —

Teatrul ambulant unguresc venit la Orăștie ca să fericască printre puținii maghiari funcționari și meseriași, pe și mai puținii maghiari pricepători de artă dramatică și artă musicală, ne-a suprins cu puilul tîrgului, avisând, vestind în afiș, că tocmai în ziua tîrgului „slobod“ se va reprezenta, pentru prima dată aici, „Florika szerelme“ a vestitului reneget Moldovân Gergely, profesor universitar maghiar, autor al răspunsului la Replica studenților români, și autor al altor multe fără de legi comise față de poporul din care s'a născut!

Mănat de curiositate m'am dus și eu, pentru prima — și, sper, — ultima dată într'un astfel de templu al Thaliei maghiare. Adevêrat templu, când trupa se compune în majoritate, dacă nu pe d'a întregul din tipuri grețosede Jidanimaghiarisați! Astfel de trupe știu să exopereze ușor „subvenția“ dela stat, pe motivul modern și încă rentabil, că ar avea misiunea admirabilă să propage frumoasa și delicioasa limbă și artă maghiară prin ținuturile „expuse“, locuite de naționalități.

Fără să greșesc pot presupune, că aceste „reprezentățiuni“ succed bine față cu... fondurile de rezervă a le guvernului, destinate pentru scopuri de artă, doar aci e vorba de aplicarea celui mai distinct a lor talent, al „g'schäftului“, — pecând față cu publicul însuși, reprezentățiuni ca cea din ziua tîrgului slobod, nu succed, din mai multe motive.

Piesa în sine nu știi e vrecă să fie. Ea este de fapt după subjectul ei, o dramă satirică. Ca toate dramele de genul acesta, (a renegetului mai ales nu poate face excepție!) ea este o minciună, de-oarece ea nu reprezintă viața așa cum este, ci e o intenționată și tendențioasă falsificare a realității; ear piese care nu reprezintă adevêruri eterne din viață scoase, nu au drept de existență, mai ales după ce peste acest punct fals al dramelor vechi, s'a trecut de mult la ordinea zilei.

Piesa asta mai are însă o parte interesantă, anume e împănată cu bucăți musicale de caracter internațional, excepție făcând „Luna revêrsa lumina“ și aria Călușerului. Pe cât a fost cântat Călușerul de miserabil de orchestră, care aici o înlo-

cuește o roajbă de pian, pe atât de infam a fost el jucat de doi Jidani, infect de tot, încât ori-ce dans canibal cred că e mai frumos, decât batjocura ce au făcut-o aceste creaturi, cu mândrul nostru joc național eroic.

Astfel de piese, astfel înscenate și jucate, nu pot să aibă asupra Românilor, pentru care dăm cu socoteala că au fost luate în repertoire, decât efectul nemulțumirii indignării și revoltei sufletești, față de aceia, cari cu ori-ce chip caută să-și bată joc de poporul nostru!

Cine vrea să-și adune venin, să meargă la „Florika szerelme“ pe unde o joacă trupele aceste ambulante, printre Români!

C-a.

MAI NOU

Crisa politică în Pesta continuă. M. Sa a chemat la sine pe Szél. Să zice că dacă nu merge cu buna, să se formeze guvern în ordine, — va urma guvernarea cu mână de fer, până se va face rënduială.

Primejdia rșboiului

în Balcani, încă tot nu a trecut. Vecinii n'au încredere unii într'alții și după vorba bătrână, „si vis pacem, para bellum“ (de voești pacea, prêgêtește-te de rēzboiu), — ei se prêgătesc gros de rēzboiu.

Îndeosebi numêroase trupe turcești se îngrămădesc la hotarele bulgare, și e teamă să nu deee într'o zi năvală în Bulgaria. Până acum Turcia are sub arme 415 batailioane de redifi cl. II., și vor mai fi chemați 50.000 regruți din Turcia europeană.

La Salonice e o neobicinuită mișcare de trupe, unul după altul pleacă zilnic trenurile cu soldați. Orașul e plin de căruțe și furgoane militare, cari grăbite pleacă pe urma trupelor.

Bulgarii, cari au tot zgândărit pe păgân, stau cu pêrul vulvoui de frică.

Tulburări în Segedin.

În 6 Oct. (Marți) la Seghedin au fost frumoase scandale patriotice. Să știe că acolo s'a ridicat un monument lui Kossuth. În dimineața zilei de 6 Oct. (zi de jale pentru spânzurarea celor 13 generali alui Kossuth), — monumentul era împodobit cu cununi. Pe pantica uneia era scris: „Memoriei tale — soldații reținuți“. Auzind comanda militară, generalul de honvezi Csalányi a cerut poliției să iee jos acea cunună, fiindcă soldații nu-i iertat să facă politică, și asta e o demonstrație politică în numele miliției. Poliția n'a vrut. Generalul a trimis o patrulă de soldați de a luat cununa. Dar la cererea onora, a dat'o în seamă poliției. Poliția a dat'o din nou poporului de a pus'o a doua-oară pe monument. Atunci generalul a trimis o companie de soldați înarmați și a luat de nou cununa, ducându-o la casarmă, — unde a fost ruptă de feciori. Pe drum s'au întâlnit cu lumea ce eșia chiar dela biserică unge făcuse parastas pentru Kossuth și generalii lui spânzurați. Mulțimea a svêrlit cu petri pe soldați, ofițerii au tras cu revolverele în mulțime, iar soldații au alungat'o cu baionetele. Sara au fost mari demonstrații în jurul casarmei, căreia i-au spart ferestrele dinspre stradă. Miliția a

ieșit și a apărât'o, rânind pe mai mulți din cei mai obraznici.

Un soldat lovit cu petri a tras glonț în mulțime, rânind greu pe 2 inși. Oficerii altfel n'au comandat foc, ci au apărât numai cu baioneta. — Din asta ferbere mare în țară, că miliția a profanat statua lui Kossuthși a tulburat sërbarăa lui!

„Gazeta“ începe iar o campanie îndârjită contra „Libertății“ și a tinerimii din jurul ei. Îndeosebi atacă în ultimii 2 numeri pe dnii Dr. Victor Bontescu și Dr. Vlad, susținând o mulțime de „principii“ imposibile. Lăsăm să termine, și apoi i-să va răspunde, nu iritat și rēutacios, precum ea scrie, ci cu calmitatea recerută.

Conspirație (!) la Dobra

Bieții apărători ai „ideii“ la Dobra și Ilia, au visiuni. Halucinează rău.

De Luni la Dobra s'au adunat o grămadă de jandarmi pentru întărirea postului de jandarmeresc de-acolo și umblă ziua și noaptea pe strade, cu ochii în patru, ca în cuib de șerpil!

Românii numai după aceea au aflat ce-i asta: *Ci-că ei, Românii din Dobra și jur, plănuseră să omoare pe solgăbireul și apoi pe toți unșurii după el!* De-aceea a rēsărit mulțimea de jendarmi!

Ci-ca un prăpădit de Sécui ar fi făcut o arătare de acest fel și a făcut de nou de ris pe patrioții din partea locului.

Firește totul e vedenia bolnavă a unui creer smintit!

Congregația comitatului Hunedoara, precum auzim, se va convocă pe 20 Oct., nu pe 17. cum anunțase „H. Varm.“ și după el și noi. De altfel membri vor primi zilele astea înviturile oficiale. Ii rugăm de nou să vină la congregație!

Explosie de benzină.

În 5 Oct. pe la orele 11 a. m. o detunătură oribilă a umplut de groază pe locitorii stradei Vesselényi din Cluj. În pivnița comerciantului de coloniale C. Fuhrmann s'a întemplat o explozie de benzină, în urma căreia s'a surpat întreaga casă și a cutremurat și casele vecine. O femeie care tocmai atunci trecea pe dinaintea casei, a fost aruncată la pământ și grav rănită de obiectele pe cari presiunea aerului le-a aruncat la stradă. *Etajul întăiu s'a surupat*, și o femeie tînêră a căzut sub dărîmătură. Explosia s'a produs prin faptul, că servitorul prăvăliei a umblat cu lampa aprinsă în pivniță.

Cei ce au de lucru cu mori și mășini mănate cu benzină, să fie cu multă grijă!

FEL DE FEL

Dunărea mică. În urma lipsei de ploii ce se resimte greu peste toată țeara, nu numai apele mai mici, dar și fluviile mari au scăzut în chip cum de mult nu s'au mai vêzut.

Murêșul d. e. e așa de mic, chiar în părțile noastre, că poate fi trecut cu picioarele pe foarte multe locuri. Zilnic se vêd zeci de oameni din popor trecându-l pe din sus sau din jos de trecătorile cu vamă de pod sau de luntre.

Despre Dunăre se scrie că a scăzut tare și ea și după părerea inginerilor fluviilor, scăderea va dura încă

mult. In 5 Oct. era în Pesta căldura de 20 grade și Dunărea a scăzut numai în acea zi cu 4 cm. Și de tot e abia de 127 centimetri de mare.

Omor misterios. Un fioros omor a avut loc lângă Seghedin, în comuna Kistelek: o fată tină, Toman Teréz, care fusese lăsată de părinți într-o noapte numai cu o fetiță mai mică acasă (ei s'au dusese la oraș), — a fost găsită dimineața în curte cu capul crepat în două de o bardă grea. Fata cealaltă spune, că pe când ucisa chiar voia să încuie ușa, a auzit un sgomot la ușă, apoi a auzit pe fată zburând, ea a fugit în oada vecină și s'a încuiat acolo, a mai văzut în curte o lumină, mare apoi n'a mai văzut și n'a mai auzit nimic și așa a stat înghețată până dimineața în întunec, ear dimineața au găsit pe nenorocita fată cu capul despicat în curte!

Tot satul e în o colosală ferebă și aprindere, și s'au pornit cea mai întinsă cercetare pentru descoperirea miserabililor.

Casă de vânzare.

Casa subscriului, aflătoare în Orăștie în Strada-lungă Nr. 9, — o pun în vânzare din mână liberă.

Cei-ce ar dori să o cumpere, să facă întrebare la subscriul în Alba-Iulia, ori la Jula Dumitru locuitor tot în Strada-lungă.

Damian Foltean

în Alba-Iulia (tipogr. Schäser.)

Sz. 7846—1903. tkvi.

Arverési hirdetmény kivonata.

A szászvárosi kir. járásbíróság mint tkvi. hatóság közhírré teszi hogy az „Ardeleana“ pénz-intézet végrehajtónak Nimicseszék luon végrehajtást szenvedő elleni 120 K tőkekövetelést és járulékaí iránti végrehajtási ügyében a dévai kir. törvényesék (a szászvárosi kir. járásbíróság) területén lévő a Nagy-Denken fekvő a nagy-denkí 21 sz. tjkvben A † 1. rd. 49—54 hrszra. 504 K, A † 2. rend. 1021 hrszámra 25 K, A † 3. rend. 1531 hrszámra 32 K, A † 4. rend. 1956 hrszámra 27 K, A † 5. rend. 2139 hrszámra 20 K, A † 7. rend. 2307 hrszámra 42 K, A † 8. rend. 2368 hrszámra 38 K, A † 13. rend. 3416 hrszámra 54 K, A † 17. rend. 3743 hrszámra 31 K, A † 19. rend. 3803 hrszámra 54 K, A † 20. rend. 3885 hrszámra 31 K, A † 21. rend. 3997 hrszámra 21 K, A † 23. rend. 4528 hrszámra 36 K, A † 24. rend. 4606/1 hrszámra 17 K, A † 14. rend. 3493 hrszámra 37 K, A † 27. rend. 4936 hrszámra 8 K, A † 28. rend. 5041 hrszámra 26 K, A † 29. rend. 5172 5271 hrsz. 78 K, A † 31. rend. 5793 hrszámra 9 K, A † 35. rend. 6123 hrszámra 51 K, A † 36. rend. 6363 hrszámra 23 K, A † 37. rend. 6452 hrszámra 42 K, A † 38. rend. 4072/1 hrszámra 16 K, az árverést ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1903. évi november hó 24. napján délután 2 órakor Nagy-Denk község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozők tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333 sz. a kelt igazságügyministeri

rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Szászvároson, 1903. évi szeptember hó 8-án.

A kir. járásbíróság mint tkvi. hatóság.

Sóhalmy,
kir. albiró.

Sz. 7847—1903. tkvi.

Arverési hirdetmény kivonata.

A szászvárosi kir. járásbíróság mint tkvi. hatóság közhírré teszi hogy Dr. Vlad ügyvéd által képv. „Ardeleana“ pénz-intézet végrehajtónak Dáncs Nikolae felkenyéri lakós végrehajtást szenvedő elleni 440 K tőke követelés és járulékaí iránti végrehajtási ügyében a dévai kir. törvényesék (a szászvárosi kir. járásbíróság) területén lévő a Fel-és Alkenyeren fekvő a felkenyéri 557 szám tjkvben A † 1. rend. 573, 574 hrszámú kert és köházra 378 K, A † 2. rend. 1531/1 hrszámú szántóra 47 K, A † 3. rend. 3904 hrsz. szöllőre 12 K, A † 4. rend. 4626 hrsz. kaszálóra 17 K, az alkenyéri 557 sz. tjkvben. A † 1. 2095 hrsz. szántóra 416 K, A † 2. 2885 hrszámú szántóra 130 K, az árverést ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy fennebb megjelölt ingatlanok az 1903. évi november hó 23 napján délelőtt 9 órakor Felkenyér és d. e. 1/2 órája Alkenyér község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozők tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333 sz. a kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Szászvároson, 1903. évi Szeptember hó 7-én.

A kir. járásbíróság mint tkvi. hatóság.

Sóhalmy,
kir. albiró.

IOAN ANDRESCU FRISEUR ȘI PERRUQUIER ÎN ORĂȘTIE (SZÁSZVÁROS)

P. C.

Salonul de frisat, ras și tuns, întemeiat prin Ioan Andrescu la 1868 în Orăștie (Intre-târguri, Nr. 6) și care s'a bucurat de atunci totdeauna de cel mai bun renume, — se recomandă onoratalui public, ca

Salon de frisat, ras și tuns, higienic de I-ul rang!

reconstruit și arangiat cu totul nou, în două despărțământuri în care se lucrează conform cerințelor igienice de azi, cu aparate de desinfecare parisiene și utensilii antiseptice de prima clasă, și după preluarea acum modernă despre îngrijirea părului și a bărbii etc.

Acestea, și un serviciu solid și prompt și prețuri moderate onorațiilor mei mușterii și cunoscuți, vor fi și în viitor principiile reale pe care se bazează atelierul meu.

Toate înoirile ce ating specialitatea mea vor fi îndată introduse și aduse la cunoștința onorațiilor mei mușterii.

Fac mai departe cunoscut că, din punct de vedere igienic, eu folosesc în atelierul meu numai specialități de Paris de clasa primă! Și anume: Toate utensiliile, cum sunt mașinile de tuns, foarfecele, briciurile, etc., se desinfecțază îndată după întrebuințare în Aparatul special de desinfecare parisian, întrebuințând Formalin, Sublimat, Carbol, etc., și Pastă antiseptică pentru briciu, așa că e absolut imposibil ca să treacă dela unul la altul ceva boală de piele prin aceleași unelte!

Să întrebuințez în atelierul meu deja acum:

Mantaua de hârtie de mătășă,

ceva de tot nou și higienic, pentru frisat, ras și tuns, și guler patent pentru tuns cu prințetor de păr tăiat, care face imposibilă căderea de păr mărunț pe lângă grumaz, etc.

Cremă de ras parisiană prima, fără amestecare cu apă. — „Allen Voraus“ suplinitor săpunului de ras. — Pulvere de săpun parisiană, și săpun de cabinet parisian prima, etc.

După ras, pentru îndepărtarea din obraz a jubrițelor, coșilor și roșetei pielii, folosesc 1/10% Sublimat, Crystal-Signus, și o specialitate de apă higienică, cum și Bloc-Hyalin, Bloc-Hygenic și Tablete-Regina, etc.

— Apoi ceva de tot nou:

Ștergare de obraz din hârtie de mătășă „Krépe“

(pentru zbicire), veritabile, în crème și alb, folosite numai la o radere!

Anunț apoi, că am deposit permanent de tot felul de

Peruce de stradă și de teatru,

de tot soiul, pentru ori-ce etate, atât pentru dame, cât și pentru domni. Toupete, bretonuri pentru dame, plete frissete, etc., precum și deposit de legătoare de mustați de felurite soiuri; colori de păr și cosmetice, etc.

Imi țin încă de dorința a exprima onorațiilor mei mușterii mulțumirile mele pentru spriginul de până, acum, și îi rog a mă onora și mai departe cu spriginul lor prin cercetarea atelierul meu de ras, tuns și frisat.

Atestatul medical a să vedea în Nr. 18, 20 și 23, ai acestei foi!

Cu toată stima:

IOAN ANDRESCU
Friseur și Perruquier

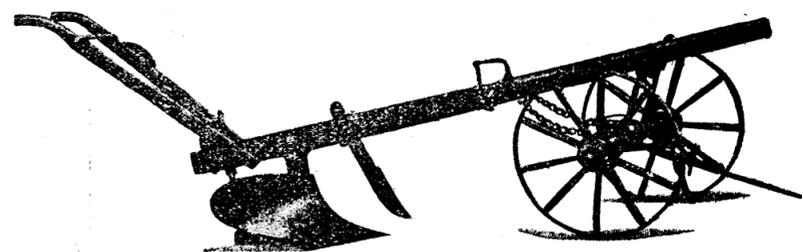
„TIPOGRAFIA NOUĂ“ în Orăștie

provăzută cu cele mai noue și elegante soiuri de litere, — se ofere Onor. Public pentru tipărirea de cărți, broșuri, foi, anunțuri, invitații, placate, și ori-ce alt soi de tipărituri.

Numărul de față al foi „LIBERTATEA“, tipărit în „Tipografia Nouă“ presintă și el în parte bogăția și variația caracterelor de care dispune.

Prețuri moderate! ✱

✱ Executare repede!

Cele mai bune pluguri

sunt azi așa numitele „Pluguri de Bacica“, lucrate din renu-mitul și neîntrecutul fer de Stiria.

Părțile de lemn sunt din material sănătos, lemn tare, trainic. Plugurile aci recomandate se pregătesc în Orăștie sub suprave ghierea mea proprie și așa pot mijloci reparării ori schimbării mai mărunte, fără cheltueli, aicea.

Pluguri de probă dau bucuros celor-ce doresc, și neplăcând-le primesc înapoi.

Prețul (afară de roțile) 20 cor. unul.

Recomand cu toată stăruința aceste pluguri tuturor economilor nostri! — Venzătorilor: rabat.

Ioan I. Vulcu
Orăștie.